

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2430

av Helena Lindahl (C)

Förbud mot uranbrytning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur ett lagstiftat förbud mot uranbrytning kan införas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge berörda kommuner vetorätt mot uranprospektering i alunskiffer med hänvisning till de allvarliga miljökonsekvenser en brytning i denna bergart innebär.

Motivering

Ingen uranbrytning bör ske i Sverige och det bör utredas hur en lagstiftning mot uranbrytning kan införas. Med ett hållbart energisystem i sikte, är visionen att Sverige inom en generation ska vara ett samhälle med 100 procent förnybar energi fritt från kärnkraft och uranbrytning.

För att ytterligare stärka lokalsamhällets inflytande över sin egen mark bör det kommunala vetot utökas till att även omfatta prospektering av uran i alunskiffer.

Det finns just nu ett utökat intresse i många länder att utvinna fyndigheter inte bara av mineraler utan även gas, så kallad skiffergas, ur alunskiffer. Det finns stora fyndigheter av alunskiffer runt om i världen och i jämförelse med många länder är förekomsterna i Sverige mindre. Skiffergas är vanlig fossil naturgas, som till största delen består av metan. Gasen kallas skiffergas eftersom den är bunden i skiffer, vilket är en typ av bergart som finns i berggrunden. Skiffergas har tidigare inte kunnat utvinnas eftersom tekniken varit för komplicerad och dyr. Den tekniska utvecklingen på senare tid har

under vissa förutsättningar, möjliggjort utvinning av gas ur skiffer till en lönsam kostnad.

Det finns dock en del miljörisker med just utvinning av fossilgas. Om alunskiffern krossas frigörs tungmetaller och radioaktiva ämnen som utgör ett allvarligt hot mot markområden, grundvatten och odling under överskådlig tid. Erfarenheterna av tidigare brytning i alunskiffer ger ett dystert facit, och visar att moderna metoder inte alltid är miljömässigt hållbara.

Inom EU pågår utredningar om skiffergasens betydelse och risker förknippade med eventuell utvinning, speciellt knutet till hydraulisk spräckning, så kallad *fracking*. Förslag till ett tydligt regelverk för hur man nationellt ska hantera tillstånd och tillsyn av skiffergasexploatering är under utarbetande. Även om intresset för skiffergas är stort i världen, delvis på grund av geopolitiska orsaker och för att komma ifrån beroendet av kol, finns det en risk med att investeringar i förnybar energi fördröjs och att vi bygger fast oss i en fossilberoende energiinfrastruktur.

Tillgången på billig gas i USA har indirekt bidragit till ett ökat utbud och användning av billig kol i andra delar av världen, däribland EU. Med ett hållbart energisystem i sikte bör även ett förbud mot gas- och oljeutvinning ur skiffer införas.

Helena Lindahl (C)